

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koulukiusaamisen ehkäisyn liittämistä hymytyttö- ja -poikapatsaiden myöntämiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 307/2016 vp:

Miten hallitus suhtautuu koulukiusaamisen ehkäisemiseen ja hymytyttö ja -poikatoiminnan uudistamiseen perusteluissa esitetyllä tavalla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille turvallinen oppimisympäristö. Opetuksen järjestäjän tulee myös laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Koulukiusaamisen ehkäisy koskee koko kouluyhteisöä. Vuoden 2014 alusta tulivat voimaan uudet keinot koulujen ja oppilaitosten työrauhan parantamiseksi. Muutoksilla edistetään koulujen työrauhaa ja lisätään oppilaiden hyvinvointia ja osallistumisen mahdollisuuksia.

Oppilaasta huolehtiminen, osallistuminen, vuorovaikutus sekä oppilaiden, opettajien ja vanhempien välinen luottamus ovat myös avaintekijöitä, kun viihtyisää ja rauhallista arkea kouluissa rakennetaan. Oppilaiden hyvinvointia haluttiin myös vahvistaa elokuussa 2014 voimaan tulleella oppilas- ja opiskelijahuoltolailla. Sen tarkoituksena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä ja turvata varhainen tuki sitä tarvitseville. Laki painottaa erityisesti yhteisöllisen ja ehkäisevän työn vahvistamista. Tarkoitus on jatkaa yksilökohtaisen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintatapojen vakiinnuttamista.

Hymy-toiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten sosiaalisten taitojen vahvistaminen, hyvän ilmapiirin luominen ja kiusaamisen ehkäiseminen. Koulut tai luokat päättävät itse, ottavatko ne Hymy-toiminnan mukaan omaan sosiaalisten taitojen harjoitteluun ja niistä palkitsemiseen. Opettajan vastuulla on ennen Hymy-äänestystä tutustua oppilaiden kanssa Hymyn arvoihin ja äänestysperiaatteisiin.

Valtakunnallinen Kiva Koulu -ohjelma on ollut yksi hyvä tapa kiusaamisen torjumiseen. Mukana on tällä hetkellä jo noin 90 prosenttia peruskouluistamme. Ohjelma antaa opettajille ja oppilaille konkreettisia välineitä kouluissa tapahtuvan kiusaamisen ennaltaehkäisemiseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tukee kouluissa toteutettavaa vertaissovittelua. Syksyllä peruskouluissa otetaan käyttöön uudet opetussuunnitelmat, joissa korostuvat erilaiset vuorovaikutuksen

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 307/2016 vp

ja elämänhallinnan taidot. Nämä tavoitteet tukevat erinomaisesti vertaissovittelun laajempaa käyttöönottoa suomalaisessa koulujärjestelmässä.

Kiusaamista pystytään vähentämään parhaiten aikuisten läsnäololla. Tämän johdosta opetus- ja kulttuuriministeriö käy läpi koulujen ja opettajien hallinnollisia velvoitteita. Tavoitteena on kar-
sia päällekkäisiä velvoitteita, jotta voitaisiin vapauttaa enemmän opettajien aikaa oppilaiden
kohtaamiseen ja kasvatuksellisiin tehtäviin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettamassa laaja-alaista kiusaamisen ehkäisyn työryhmää kar-
toittamaan vaikuttavimpia keinoja kiusaamisen ehkäisemiseen ja toimien levittämistä valtakun-
nallisiksi. Hymy-toiminnankin kehittäminen liittyy tulevan työryhmän tehtäviin, koska se tulee
arvioimaan käytössä olevien kiusaamisen vastaisten toimenpiteiden toimivuutta sekä kokoaa
koulujen käyttämiä omia hyväksi koettuja toimintatapoja levitettäväksi valtakunnallisesti kaik-
kien koulujen käyttöön.

Helsingissä 30.6.2016

Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen